

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

na Charlotta de la Gardie, samt i dito mindre
öfwer Kongl. Secreteraren Westerhof; alle
med prägtig prägel, och wakra inscriptioner.

Et stycke utom Drottninge-porten finnas 2
rum, med tilhörande sängkläder och nödiga
meubler för 2 ogifte mans-personer at uthyras,
och kunna antingen nu, eller wid Michelsmessan
tilträdas. På samma ställe kan äfwenwål huss-
mans-kost erhållas twänne gånger om dagen,
jämte andra därtill hörande nödvändigheter,
som tillika uppasning, och det allt mot lindriga
ste pris: hwarom närmare underrättelse med
delas, där wecko-bladen afhentas.

Den 6 dennes kommer en Vocal-concert at up-
föras på Rådstugosalen, med Italienska eller
Fransöfka ord uti 8 särskilda arier, och 8 olika
symphonier. Musiquen är af den berömda Per-
solessis composition, och något, som wår Fran-
ske Italienare lofwat almänheten, fortsattes
från Kläckan 5 til 7 eftermiddagen. Billeter
erhållas på beursen och wid ingången mot 2
Daler S.mt.

En hederlig mans son, 15 år gammal, samt
uti räkenskaper wäl öfwoad, ästundar at wåra
någon Handlande til tjenst: underrättelse fås på
Tryckeriet.

Hos Herr Johan Peter Berenberg äro frö-
fa citroner til köps.

För hwart och et lof af sille-wål, som föres
til det utom gamle Port inrättade tranckokeri-
et, gifwes til berömlig upmuntran af Interes-
senterna 6 öre S.mt.

* * * * *

Göteborgska Magasinet.

Lördagen, den 11 September 1762.

Om Sjöfart.

Härwid fäster man sin upmärksamhet på 3
särskilda saker: jag menar, utom de syslor
och göromål, som sjöfolket tilläggas; på skeps-
byggerier, som äro en sort af Fabriquer; och
på nyttan, som handlen tillkyndas, genom span-
nemåls och flera warors oförlifneligen wiga flyt-
ning: en sak, som i sig sjelf är af obeskrifwelig
wigt och nytta. Jag lägger ock til, at en stat,
som har sjöfart, äger någon magt och styrka,
som et annat, t. e. et Österrike, aldrig kan winna.
Desutan riktar sig sjöfolk alltid mer, än arbetas-
te, som syslosättas til lands, och deras winst an-
ses lika som en utrikes förd, hwilken werdeli-
gen öker inrikes styrkan.

Skeppens inredning och bygnad gifwer myc-
ket folk arbete, och tillika en inom staten båtans-
de affättning. Huru många konstnärer, Tim-
bermän, Stoppare, Segelmakare, Repslaga-
re, Wäfware, Klensmedar, Smidkare, Må-
lare,

Do

lare,

lare, Swarfware, Glasmåstare, Bildhuggare, föder icke denna Fabrique? Landets egna producter förtåras, och användas med fördel wid utredningen; ja, Niket lider icke en gång i den puncten det alraminsta genom sjöfarares främwaro. Både Matrosar och Skeppare, samsare och förnämre sjömän, födas och klådas af sjelfwe Landtmannen, likasom de bodde på torra landet: en sak, hwarwid Holländaren i synnerhet föreluser andra Nationer. Et fartyg, t. e. går ifrån Amsterdam til Cöln, och innehafwer allehanda waror för Staden och landet därwid. Handelsmannen, som åger ladningen, tager hela hushållet med sig, och wistas kring om Cöln i 2 månader; men måtte han kostar på sig en styfwer til föda, kläder eller husrum? Den som wil hålla stängen med Holländaren, bör wara lika så stor hushållare, som Handelsman.

Winsten af fragter är en ny gällande tillhörighet, och rikedom för en stat, som stödder andra med öfwerförrel af spannemål, och flera Köpmanna-waror. Således underhålles sjöfarten på främmande tarares kostnad, om man ser på utskippade waror; och på utlånske säljares, om något införskrifwes. Fragter båta imedertid stater ansenligen, så wida sjöfarten drifwes med inhemska fartyg.

På dessa grunder är följande regel bygd: at hwar och et Rike, där sjöfart är görlig, bör genom alla upständliga medel upmuntra menigheten därtill; ty man minskar ju både i sjelfwa wer-

ket

ket och jämförelserwis, sin styrka i samma mån, som man liter andra Nationer til om sjöresor.

Baron Bielsfeld anser fiskerier med skål, som en schola för sjöfolk: en gren af sjöfarten, som bör i synnerhet upmuntras. Fiskerier utgöra förnämsta källan til all sjömagt.

Academierne borde foga anstalt om förtråffliga cartor för sjöfarare; och winläggas sig om förbåtrade compasser, jämte flera verktyg til de sednares fördel. Astronomerne borde deslikes rikta almänheten med deras upmåtker på himmel, jord och haf, för at utwidga seglationen. Ty ehuruwäl fördelen af dylika kunskaper kommer ofta på tiden an; påstås likwäl med wisshet, at ingen uplysning är aldeles onyttig: helst en upfunnen stjerna torde lossa tusende skepp i hamnen.

Sjöfart är icke lika båtande på alla haf: hon bådär ej lika fördel uti Baltiska och Medelhafwet, som uti Nordsjön och det stora watnet. Alla haf, som likna wikar, som äro tränga och snåra at tilgå, och gränsa til få landskap, mindre segelbara wid wissa årstider, tåla ingalunda samma handel, som et watten, hwilket sträcker sig från den ene polen til den andre, och gränsar til widlyftiga Konungarikken, och stora fasta landet. Men som de trängare hafwen äro farligare, för deras många klippor och sandbankar, at förtiga de tränga wågor, som tilfoga skeppen mycken olägenhet; så fodrar sjöfararnes säkerhet i dessa watten försöktare styrmän och Capitänar. D 2 Styrka

Styrka til sjös är en förträffelig sak, som bör både påtäckas, och bringas til fullkomlighet; men flottan har omögeligen bestånd, utan en handel, som underhåller sjöfarten. Förden skul sträcker Regeringen sin första omsorg, och ömaste upmärksamhet, til sjöväsendet i allmänhet. Kåsar Peter den store hade waret förre, om han taget denna reglan i agt, och anvärdt en fjerdedel af de hisseliga summor, som förades på många onyttiga Galerer, til at utwidga en fredelig, och däruppå grunda en försärlig, sjöfart. Om han upmuntrat Handlande i Petersburg och flere stapelstäder, skulle Ryssa rörelsen sedermera ej berodt, eller bewo nu för tiden, på utländske farkoster.

Det är skeps-byggeriet, som framför annat fodrar Regeringens omwårdnad: denna konst är swår, och des grundsatser ej lika hos alla handlande Nationer. Modellen til Engelska, Franska och Holländska skepp är helt olika; och hwilket af dessa folkslag håller icke sit widtagna bruk för det bästa? Långa, men smala, samt at bakstamnen spetsiga, skepp, äro de snabbaste seglare, och låta utan widlyftighet handtera sig: åter tåla de bredare, och baktilrunda, fartygen drygare bördor, och staksa ej på watnet. Baron Bielsfeld och flere lemna Engelska bygnings-sättet företrädet. Engelsmännen gå långt i allt, hwad til sjöväsendet hörer: en stor öfning och försarenhet gör deras arbetare så sticketige. Deras skepp äro ock i allmänhet de bästa seglare i Europa.

Hwad

Hwad nytt i Staden?

Korta Stads-nyheter.

Götheborgske Werel-coursen.

Onsdagen, den 8 September.

London	- -	56½	- -	Dal. R:mt.
Amsterdam	- -	90½	dub. usö	M:R R:mt.
Hamburg	- -	90	- -	M:R R:mt.

Ankomne äro Skepparne Martin Ullström ifrån St. Ubes med salt, Hindrich Ries ifrån Hamburg med barlast och tunneband; item Jacob Westerberg ifrån dito med litet packhus-gods.

Utgångne äro Skepparne William Stanes liff til Angeland, Nils Bakman til Newry och Oluf Höök til Dundie med järn och bräder, Jacob Paulin och Johan Bakman til Hamburg med sill, Cornelius Helsing til Livorno med järn, bräder och Ostindiska waror.

Helsingör. Den 30 Augusti gingo härigenom Skepparne Börje Dahlbom ifrån Riga til Götheborg med hampa. Den 31 dito, Lars Tigerman ifrån Calmar til Götheborg med stafs-wer, Erik Lundberg ifrån Stockholm til Ahlsborg med tjära. Den 1 Sept. Ewen Lyberg ifrån Stockholm til Hamburg med tjära, Jo-

nas Werdelin ifrån Wisby til Warberg med
Kalk, Johan Bostedt ifrån Kostoek til Götter-
borg med barlast. Den 2 dito, Mathias Bois-
tje och Johan Mitzner ifrån Stockholm til Am-
sterdam och Dublin med järn, Magnus och
Gerhard Görting ifrån Nyköping til Götterborg
med barlast och senner, Berend Bart ifrån
Stockholm til Ahlborg med tjära, Peter Eyl
ifrån Calmar til Uddewalla med tunnor, Melle
Feddes ifrån Amsterdam til Stockholm med
styck-gods.

**Öfwer afledna Fru Borgmästarinnan
Susanna Pihlson, begravnen i War-
berg den 30 Junii 1762.**

At redlighet i hjertat föra,
Och låta munnen bli des toff.
At gerna ej de tungor höra,
Som tala ondt om annat folk.
At sörga när war näste felar;
Hos honom hata felet blott.
At wara nögder med sin lott;
Ehuru lyckan honom delar.

At muntert sinne alltid wisa.
Med wänlighet och trogna råd,
Bekymmer hos sin make lisa.
At hata deras öfwerdåd,
Som sig med usla dygder smycka,
Och falla himlen doch sit arf.
At hata en förförisk larf,
Och ta af nåd sin hela lycka.

At med en fattig gerna dela
De gåfwor, hwilka himlen ger.
At nederslagna hjertan hela.
At älska den man hata ser:
I Tacka, blifwer nu ej stikna!
Jag träffar en utaf ert Pön,
Som redan fått sin falla lön.
Det är at rätt Fru Pihlson tikna.
B. O = z.

Små Kyrko-tidningar.

I Tyfka Församlingen wigde Handelsman-
nen, Olof Hasselroth och Jungfru Anna Bri-
gitta Sponsetzer.

I Kronhus-Församlingen födt 1 barn: Dö-
de Corporalen, Hasselquist, och Dragonen,
Jon Stadig, af feber, äfwen Corporalen,
Martins, af släkfeber, och 2 barn af slag.

Rundgörelser.

På Råda Säteri kommer genom offentlig
auction den 14 dennes at försäljas allehanda
lös egendom, bestående af oxar, kor, ung-
bo-
skap, får, hästar, swin, m. m. at förtiga
husgeråd af ten, koppar, messing, malm, blåck-
och järn-saker, äfwenwål träbråte af sångar,
bord och stolar, utom wagnar, slådar, selar
och åkerredskap, m. m.

Den 13 dennes kl. 8 föremiddagen kommer
wid Nyebro genom auction at försäljas, alle-
handa husgeråd af silfwer, ten, koppar, m. m.
jäm

jämte sång- och lin- kläder, mans- och qwins- gång-kläder, och några kreatur.

Hos Storhandlaren, Herr Christian Arfwidsson, finnes ännu et parti Franckt och Lüneburger salt, hwilket kan undfås uti des hamn i Masthugget, sedan sedel däruppå blifwet taggen, och penningar därföre betalte på des contoir här uti Staden.

Hos Herr Peter Brenner, som bor strax utanför nye Port, erhålles rått och kostelig sill uti finarre partier emot billigaste pris.

På tisdag, eller den 15 dennes, föres åter up en Vocal-concert af samme Musicaliske mästare, som mot så lågt interesse nederslade sitt pund i förra weckan. Han lofwar wårt allmänna nästa gång 8 nya arier, 3 Italienska och 5 Francka, blandade med många symphonier. Musiquen röjer en Catty och Pergolesis, och man köper 2 nögdastunder, nämligen från 6 til 8, för 2 Daler S:nt.

Nästkommande Torsdag, eller den 16 September, kommer afledne Handelsmannens, Herr Magni Liedboms, hus, jämte all lös egendom at försäljas.

Emellan Gamlestaden och Göttheborg är den 3 dennes et ur förlorat, hwarom underrättelse wäntas, mot hederlig wedergättning, i fall at det igenfinnes, där dessa nyheter inlöpa.

En stillebod, med et skjul, til 1000 eller 1200 tunnor, står at hyra uti Besienske gården på Balgatan, hwarest om priset accorderas.

* * * * *

Göttheborgska Magasinet.

Torsdagen, den 18 September 1762.

Fö: sök at swwalra om Stadsmanna-när-
ringar.

Stadsmanna-näringar bestå merendels i handel, handtwert och hofart.

Utän at föreskrifwa något om dessa tre hufwudstycken, torde jag få erinra litet wid något af dem.

Handelen öfswergår min horisont. Ingen wänte af mig det öfswerdäwiga steget, at skrifwa et ord om inuandömet af handelen, eller om Wexel-coursen: men et ord om lyrendrageri til början.

En af mine wänner har welat lemna all slags handel, som kunde sätta honom i oro och fara, när någon komme . . . Jag undrade werkeligen däröfwer, och frågade gubben, hwar wi skole taga det och det, m. m. Han swarade, det mesta kunne wi wara förutan, och resten få wi wäl. Jag teg, och grublade en hel wecka därpå; men kunde ej få så mycken reda, som jag

Pp

åstum